

Sygn. akt II CSK 144/18

POSTANOWIENIE

Dnia 17 lipca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z wniosku „E.” Spółki z ograniczoną
odpowiedzialnością w P.
przy uczestnictwie K.A.
o ustanowienie służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 17 lipca 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w P.
z dnia 5 września 2017 r., sygn. akt II Ca [...] /17,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 5 września 2017 r. Sąd Okręgowy w P. oddalił apelację wnioskodawcy „E.” Sp. z o.o. w P. od postanowienia Sądu Rejonowego w Ś. z dnia 9 grudnia 2016 r., którym ustanowiona została na rzecz wnioskodawcy szczegółowo opisana służebność przesyłu linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 110 kV wraz z ustaleniem pasów technologicznych umożliwiających korzystanie z tej linii, z zasądzeniem na rzecz uczestnika K.A. wynagrodzenia w wysokości 31 775 złotych. Uwzględnienie wniosku wynikało ze spełnienia przesłanek określonych w art. 305¹⁻⁵ k.c. Oddalając apelację wnioskodawcy, odnoszącą się do treści służebności przesyłu wskazanej w postanowieniu i domagającej się zmniejszenia należnego wynagrodzenia do kwoty 4866 złotych, Sąd drugiej instancji podzielił ustalenia faktyczne i oceny prawne Sądu Rejonowego.

W skardze kasacyjnej wnioskodawca zarzucił Sądowi Okręgowemu naruszenie zaskarżonym postanowieniem przepisów prawa materialnego, tj. art. 305¹ w związku z art. 305² k.c. przez ich błędną wykładnię oraz art. 154 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami odnośnie do ustalenia terytorialnego zakresu obciążenia nieruchomości służebnością przesyłu. Naruszenie przepisów postępowania dotyczy art. 382 w związku z art. 227, art. 228 i art. 230 k.p.c., a także art. 378 § 1 k.p.c. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości, ewentualnie także orzeczenia Sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania z zasądzeniem kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania ze względu na brak podstaw określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Przepis ten przewiduje możliwość przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w razie wystąpienia przynajmniej jednej z przesłanek: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania pełnomocnik skarżącego powołał się na art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c. i wskazał na potrzebę wykładni art. 305¹ w związku z art. 305² k.c. w zakresie zasad ustalania terytorialnego zakresu obciążeń nieruchomości służebnością przesyłu w związku z posadowieniem i eksploatacją linii elektroenergetycznych (odnosi się to także do innych urządzeń liniowych), co rzutuje na wysokość odpowiedniego wynagrodzenia.

Wskazując na potrzebę wykładni powołanych przepisów skarżący pominął utrwalone i znane stanowisko orzecznictwa oraz doktryny odnośnie do tego, jak powinna wyglądać argumentacja mająca na celu przekonać o potrzebie wzruszenia prawomocnego orzeczenia sądowego w nadzwyczajnym postępowaniu odwoławczym, jakim jest postępowanie wszczęte skargą kasacyjną. W przypadku rozbieżności w wykładni przepisów należy nie tylko się do tego odwołać, ale na podstawie profesjonalnego, pogłębionego wywodu prawniczego wskazać przez przykłady orzecznictwa i wypowiedzi doktryny, na czym wątpliwości interpretacyjne i rozbieżność wykładni polega. Nie może się to jednak sprowadzać w znacznym stopniu do kwestionowania ustaleń faktycznych i oceny dowodów, w wypadku niniejszej sprawy - oceny opinii biegłych, którzy, podobnie jak to jest w innych sprawach tego samego rodzaju, powołali się lokalne Studium Uwarunkowań Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego. Różnorodność okoliczności faktycznych w największym stopniu powoduje różne rozstrzygnięcia w odniesieniu do szerokości pasa technologicznego, którego określenie właściwej szerokości rzeczywiście pozostaje poza bezpośrednią regulacją ustawową. Luki tej nie zapełni jednak dokonywanie wykładni przepisów o służebności przesyłu. Wykładnia tych przepisów z punktu widzenia przesłanek ustanowienia służebności i wynagrodzenia za nią ma bardzo bogatą judykaturę i piśmiennictwo, sięgające jeszcze dalekich lat przed wprowadzeniem do kodeksu cywilnego przepisów wprost odnoszących się do służebności przesyłu. W ostatnim okresie na uwagę zasługują wyjaśniające te kwestie: wyroki Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2014 r., V CSK 398/13, nie publ. i z dnia 7 lipca 2017 r., V CSK 636/16, OSNC 2018, nr 4, poz. 42, a także postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 2018 r., IV CSK 604/17 wraz z cyt. w nim bogatym orzecznictwem.

Nie zostały także spełnione warunki prawne wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej oparte na jej oczywistości. W świetle utrwalonego i powszechnie znanego stanowiska orzecznictwa oraz doktryny, kiedy występuje oczywiste uzasadnienie skargi kasacyjnej i jak się to powinno wykazać, nie jest wystarczające odwołanie się skarżącego tylko do naruszenia art. 378 § 1 k.p.c. przez nierozpoznanie apelacji w całości co do jej wszystkich zarzutów, zwłaszcza że w krótkiej argumentacji ma to związek z ustaleniami faktycznymi. Ustalenia faktyczne i ocena dowodów nie może stanowić podstaw skargi kasacyjnej, a ustalenie faktów wiąże Sąd Najwyższy (art. 398³ § 3 oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Z tych względów należało na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzec jak w postanowieniu.

jw

ał